

Alle barn i alle rom

I pilotprosjektet “Gode skoledager for alle på Østre Halsen skole” ønsket vi å tenke nytt om begreper som universell utforming og likeverdige løsninger for alle elever og mennesketyper.

Vi ønsket å utforske hvordan den universelle utformingen i større grad kan ta opp i seg hensynet til ulike psykologiske behov.

Lanseringen:

<https://www.arkitektforbundet.no/Kurs/60092a15-73fa-ef11-a868-005056bccb57>

Rapporten/Håndboken

<https://www.arkitektforbundet.no/media/0swl1krh/250313-alle-barn-i-alle-rom.pdf>

Hvorfor er psykisk helse viktig i universell utforming?

Psykiske lidelser koster det norske samfunnet rundt 330 milliarder hvert år (Forskning.no 2023) og er en av de største samfunnsutfordringene vi står ovenfor.

Psykiske plager og lidelser øker blant barn og unge (FHI 2023).

Barn og unges trivsel på skolene synker (Ungdata 2022, 2023), det er flere som strever med å gå på skolen og problematikken rundt ufrivillig skolefravær øker (Regjeringen, 23.20.23).

Fokuset på hvordan legge til rette for mennesker med psykiske plager og/eller lidelser snakkes det lite om, selv om Bufdir skriver at *“Universell utforming av byggverk tilsier at hovedløsningene skal være utformet slik at de kan brukes av flest mulig, på en likestilt måte”* (19. apr. 2021).

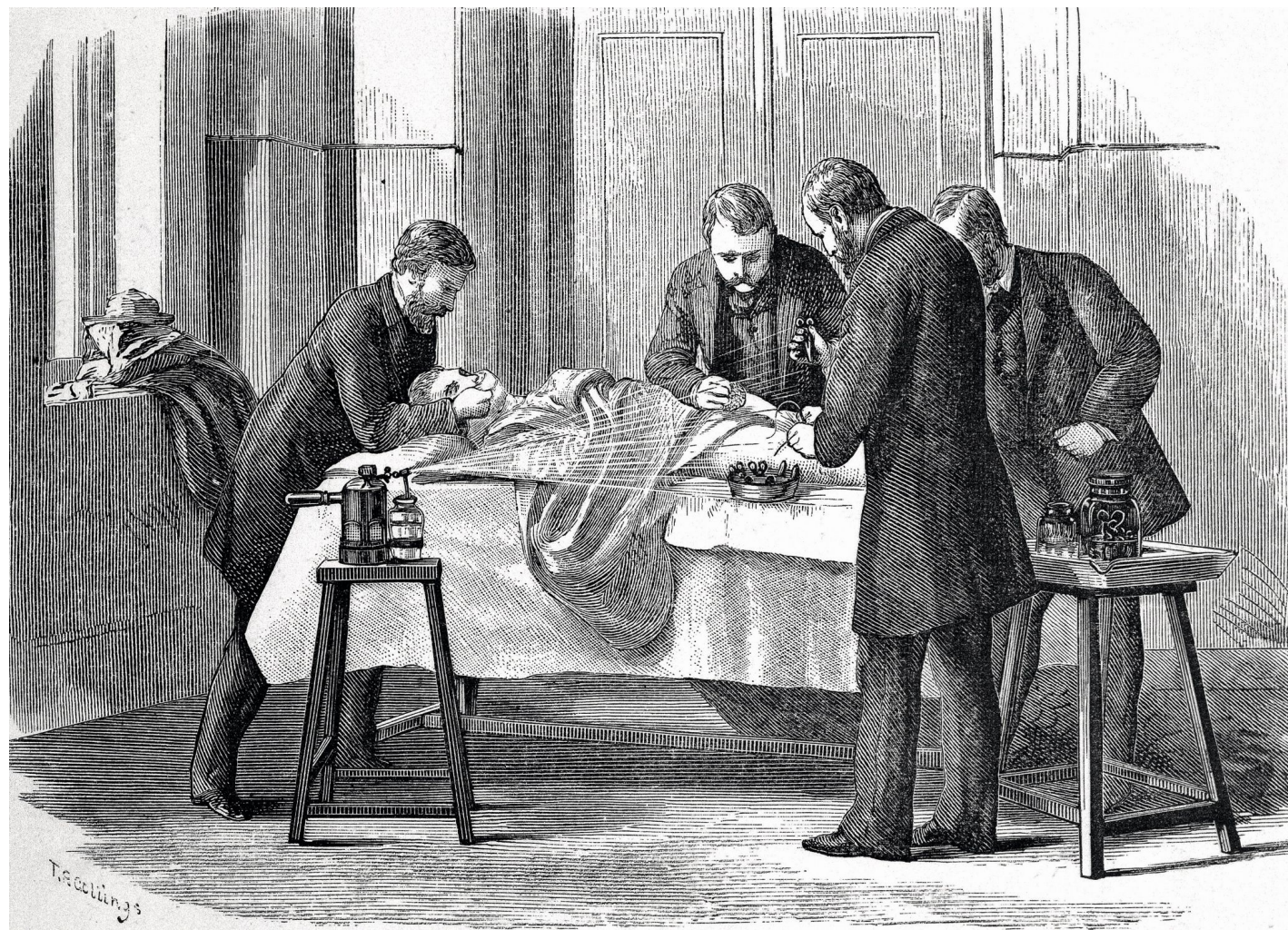
Når psykisk og fysisk helse tilsynelatende er likestilt: Hvorfor er det da et tilnærmet fraværende fokus på hvordan legge til rette for mennesker med psykiske helseutfordringer?

FFO og andre brukerorganisasjoner med vekt på ulike funksjonshemninger er ofte representert på seminarer og i høringer, men vi har enda til gode at for eksempel Mental Helse eller Mental Helse Ungdom er representert på seminarer vi har deltatt på rundt universell utforming.

Den psykisk og fysisk helsen vår henger sammen og bør være likestilt.

Klasserommet

Vi vet at klasserommet er rommet på skolen som betyr mest for elevene i forhold til trivsel og læring. Vi vet også at de aller fleste barn ønsker å være en del av fellesskapet. De færreste barn utvikler seg og trives alene med en voksen på grupperom.

Vi har derfor vært opptatt av at elever med forskjellige behov skal kunne fungere sammen i samme klasserom.

Klasserommet

Vi har i samarbeid med en erfaren interiørarkitekt innredet tre pilot klasserom.

Klasserommene skal fremstå innbydende, varme og hyggelige

Lyddemping i tak og på vegger

Dagslysstyring

Begrenset visuelle inntrykk på veggene

Bruk av levende planter

Klasserommet

Møblene i klasserommet skal innby til ulik bruk og møte ulike behov

- stoler i stoff med omsluttende høye vinger som skjermer for lyd og lys
- puffer i ulike farger og fasonger
- eget “hus” hvor elever kan arbeide sammen eller alene. Her er det også mulighet for veiledning fra lærer i en mer skjermet setting, uten å måtte forlate fellesskapet
- benker med høye krakker ved vinduene, så elevene kan se ut når de arbeider
- runde og avlange bord for samarbeid
- tradisjonell pulte og stol

Hvorfor er skolegården viktig?

Hver elev bruker 2000 timer i skolegården i løpet av grunnskolen (Tverga)

Opp mot 80 prosent av installasjonene i skolegården er tradisjonelt tilpasset fysisk aktive gutter (Tverga)

Hva som skjer i friminuttene og hvordan man har det i skolegården kan ha stor påvirkning på den enkelte elev

Hvordan kan grunnleggende psykologiske behov for tilhørighet, selvstendighet, glede, utforskning og samhandling ivaretas i en skolegård?

Ved blant annet:

Innby til aktivitet uavhengig av fysisk og psykiske forutsetninger

Innby til mestring uavhengig av fysiske og psykiske forutsetninger

Fremstå trygg og oversiktlig

Gi oversikt over hvor de voksne er i skolegården

Mulighet for fleksibilitet i valg av aktiviteter

Gi mulighet for å delta eller betrakte

Stavern skole - status mangler

- Ny dispenser på HCWC er montert i tillegg til den som var der ved befaring.
- Avstand til toaletttrullholder HCWC, dette er fikset
- Mangler døråpner HCWC: Dette er ikke et krav
- Skråhåndtak på innsiden av dør til HCWC: Fikset
- Knaggrekker er vanskelig å nå fra rullestol: Dette er montert iht. ønsker fra skolen, og tilbakemelding er at de håndterer dette ved behov
- Terskeleliminator: Det er lagt inn dette på en dør pga. høydeforskjell. Alle øvrige terskler er HC-terskler som bygger ca 23mm
- Ledelinjer: disse er plassert som prosjektert. Disse leder til informasjonstavle innvendig
- Trapp ved heis, her er det fare- og oppmerksomhetsfelt i topp og bunn, der det henvises til er å anse som et trinn. Håndløper er montert.
- For kort håndløper utvendig: Denne er en diskusjonssak med entreprenør. VI har krevd at de forlenger
- Skilt ved hovedinngang, er skiftet til skilt med taktil merking.
- Bakvegg v/ amfi. Det er ikke avvik / feil.
- Hovedinngang vanskelig å finne: Skilting er som prosjektert
- HC-parkering mangler. Pågående dialog med KMT om dette.
- Ledelinje fra uteområde. Det er vurdert at naturlige ledelinjer er tilfredstillende for behovet.